

งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

A Study of Educational Management Model for Teachers Professional Development

คณะผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ลัดดา ศิลาณ้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์

อาจารย์ ดร.อังคณา ตุงคะสมิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา บุญมีประเสริฐ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูตามบริบทของสภาพแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวม 150 คน ซึ่งเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 74 คน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 42 คน เขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำภู เขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 34 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูที่สังเคราะห์ขึ้น ขั้นที่ 3 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัดส่วนด้วยสถิติทดสอบ (Chi-square) และทำการยืนยันรูปแบบด้วยวิธีการสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของรูปแบบ จากนั้นจึงดำเนินการ ขั้นที่ 4 ประเมินและปรับปรุงรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสรุปว่า

1. ผลจากการสังเคราะห์จากเอกสารรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู มี 5 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ (School – based Management: SBM)

รูปแบบที่ 2 การใช้ชุดการเรียนรู้ (Instructional Module)

รูปแบบที่ 3 การเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ (Web-base Instructional)

รูปแบบที่ 4 การฝึกอบรมโดยการจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย (Network)

รูปแบบที่ 5 การนำผลการฝึกอบรมมาใช้ในการเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

2. ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า ครูส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.24, $n = 89$, $N = 143$) เห็นด้วยกับรูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้

3. ผลจากการหาองค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัดส่วน และจากการสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องระดับประเทศและระดับภูมิภาค พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อ

พัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ ที่มีขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสม ซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา โดยผู้ให้การอบรม ประเมินความต้องการของผู้เข้าอบรม กำหนดข้อตกลงและรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับขอบข่ายหลักสูตร บทบาทหน้าที่ ระยะเวลาการอบรม

ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการ ผู้ให้การอบรมต้องแสดงภาพรวมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานที่ใช้กระบวนการวิจัยในการอบรม กิจกรรมการอบรมมุ่งเน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ การกำหนดให้ผู้ให้การอบรมเป็นที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ผู้รับการอบรมต้องมีการบันทึก ข้อสังเกตอย่างต่อเนื่อง เมื่อนำผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ ประกอบไปด้วยกิจกรรมที่ใช้การ สังเกตการสอน การให้ข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ วิจัยปัญหา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมิน ตนเอง และจากผลงาน เพื่อการปรับปรุงข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา การนำผลที่เกิดขึ้นจากการอบรม ร่วมกันสรุปจุดเด่น และ จุดที่ควรพัฒนา เพื่อการปรับปรุงงาน รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยรางวัล สำหรับผู้ที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละด้าน หรือการนำผลการอบรมไปใช้เทียบโอนผลการเรียนในระดับ บัณฑิต หรือบัณฑิตศึกษา

Title : A Study of Educational Management Model for Developing the Teaching Profession in Upper Northeastern Region

Researchers : Assoc.Prof. Ladda Silanoi
Assist.Prof.Dr. Teerachai Netthanomsak
Dr. Angkana Tungkasamit
Assist.Prof. Janya Boonmeeprasert

The purposes of this research were to synthesize the educational management model for developing the teaching profession, to study the educational management model for developing the teaching profession in upper Northeastern region, and to develop the teaching profession according to related circumstances . The 150 persons of purposive sampling group included 74 teachers of Kalasin Educational Service Area Office 2, 42 teachers of Khon Kaen Educational Service Area Office 5, and 34 teachers of Nongbualampoo Educational Service Area Office 1. The data collecting was conducted by the 4 steps process of research and development consisted of 1) A study and synthesis of the educational management model for developing the teaching profession used the relevant information and researches, 2) A study of the teachers idea synthesized from the educational management model for developing the teaching profession, 3) analysis of the confirmatory factor used the proportion analysis created by testing statistics; Chi-square, and verified the model by using the seminar based-group of professionals ; Connoisseurship, which related to the development of teaching profession, for creating the confidence of model before taking action, and 4) evaluation and improving the developed model.

The summary of this research were as following ;

1. The result of data synthesis of the educational management model for developing the teaching profession found 5 models as following;

Model 1 Workshop using School –based Management : SBM

Model 2 Instructional Module

Model 3 Web-base Instructional

Model 4 Training by Setting Network Group

Model 5 Using the Result of Training for Transferring to Master Degree Program

2. The survey result of teachers idea in upper Northeastern region found that most of them; 62.24 %, n = 89, N = 143, agreed with model 1 : Workshop using School –based Management.

3. The result of the searching for confirmatory factor used the proportion analysis and the seminar based-group of professionals related to national and regional level, found that the educational management model for developing the teaching profession used the SBM Training Workshop model, conducted by appropriate action research process which consisted of ;

Step 1 Plan : it had to be done by the cooperation of educational institutions. The trainer evaluated the need of trainee, setting agreement and realizing together the curriculum outline, role and responsibility, and the period of training.

Step 2 Process : the trainer had to express the main concept included the objective and the procedure of using the research process in training . The training focused on workshop which the trainer gave only a recommendation as an advisor. When took the result of learning management process to classroom ,the trainee had to keep recording continuously what he observed .

Step 3 Supervising, Following Up, Evaluation, and Criticizing : There were the teaching observation activities, giving recommendation, analysis, problem criticizing, learning exchange, self assessment from the performance, for improving the weakness.

Step 4 Improvement and Development : Collecting the result of training for summarizing together the best practice and weakness before improving, and to motivated the consecutive development behaviors with the reward for those who expressed the best practice in each section, or using the result of training for transferring study credits to both undergraduate and graduate program.